

Výsledky průzkumu veřejného mínění k navrhovanému projektu Nový Hlavák

Zpracoval: Kol. LegitiLab ISS FSV UK
červen - červenec 2024

Nový Hlavák

Zadávací řízení se soutěžním dialogem

IPR
PRAHA

O průzkumu

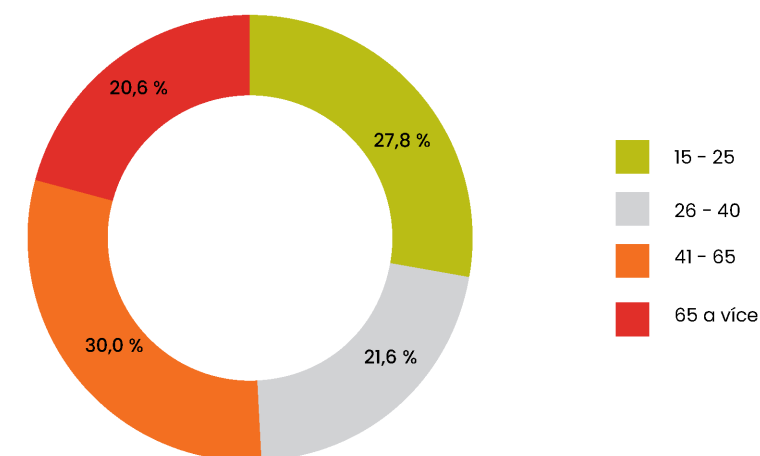
Průzkum pro Správu železnic byl realizován v období 5.-26.6. na vzorku 1027 respondentů metodou CAPI (zobrazení otázek a záznam odpovědí na tablet) tazateli pod vedením týmu LegitiLab z ISS FSV UK. Vyškoleni a nasazeni byli 15 tazatelů. Dotazník byl oponentován experty na kvantitativní výzkum. Dotazování primárně probíhalo v prostorách Hlavního nádraží a jeho nejbližším okolí. Průzkum se zaměřil na vnímání projektu Nový Hlavák, jenž bylo ověřováno primárně na základě vizuálního materiálu k aktuálně platnému návrhu od firmy Henning Larsen prostřednictvím primárně uzavřených otázek. Nezabýval se stanovisky k dřívějším ani alternativním návrhům, ani jeho cílem nebylo získat obsáhlejší komentáře respondentů. Pro poskytnutí detailnější zpětné vazby a získání dalších informací byli respondenti odkázáni na kontaktní body projektu a na veřejnou diskusi v info-centru SŽ.

Charakteristika vzorku

Cílová velikost vzorku byla 1000 respondentů, což je standardní počet v průzkumech obdobného typu a odpovídá to i počtu respondentů v předchozích průzkumech realizovaných ze strany IPR či SŽ. Výsledná celková velikost vzorku je 1027 respondentů, jejichž struktura je následující:

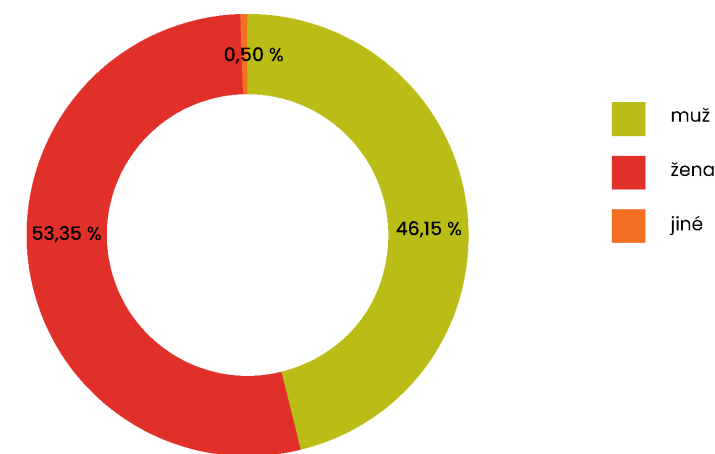
Věkové složení vzorku

Jednotliví tazatelé se zaměřili na konkrétní věkové kategorie, aby byla zajištěna určitá věková pluralita vzorku, a tím dostali rovnocenný prostor k vyjádření všechny věkové skupiny.

Pohlaví

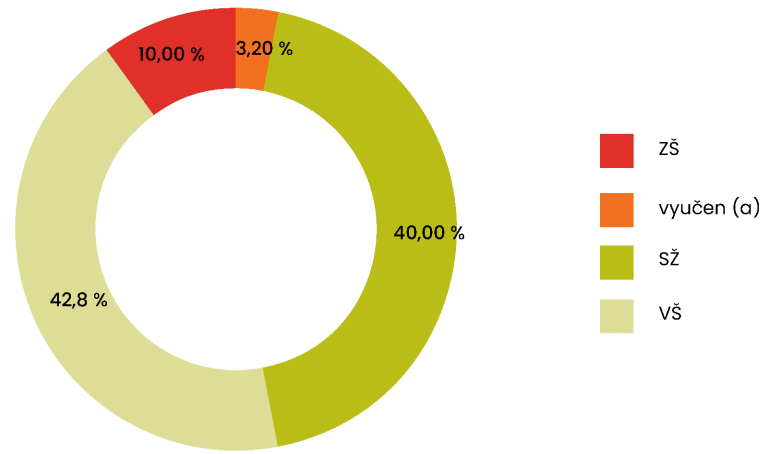
Obdobně jako u věku bylo cíleno na vyváženost vzorku i co do zastoupení pohlaví.

Dosažené vzdělání

Vyváženost co do úrovně dosaženého vzdělání nebyla primárním cílem průzkumu. Ve výsledku měla většina respondentů minimálně středoškolské vzdělání.

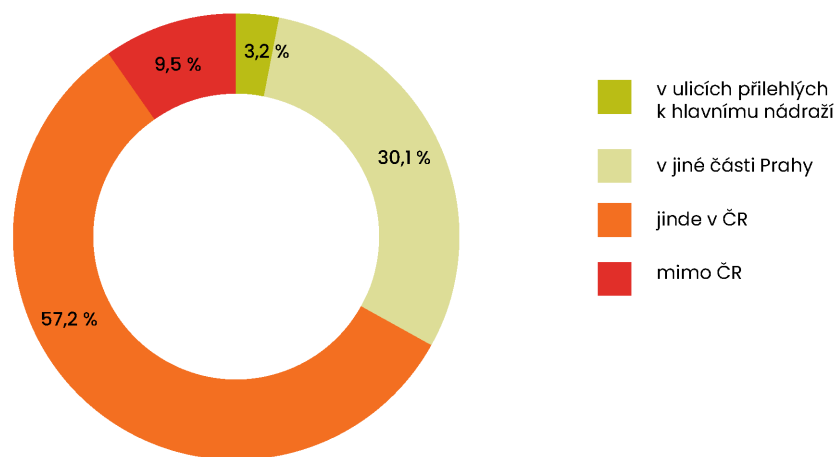

Bydliště

Základním předpokladem pro realizaci rozhovoru bylo porozumění otázkám v českém jazyce. Cizinci nebyli z dotazování automaticky vyloučeni, ale nebyla nasazena anglická ani jiná cizojazyčná verze dotazníku.

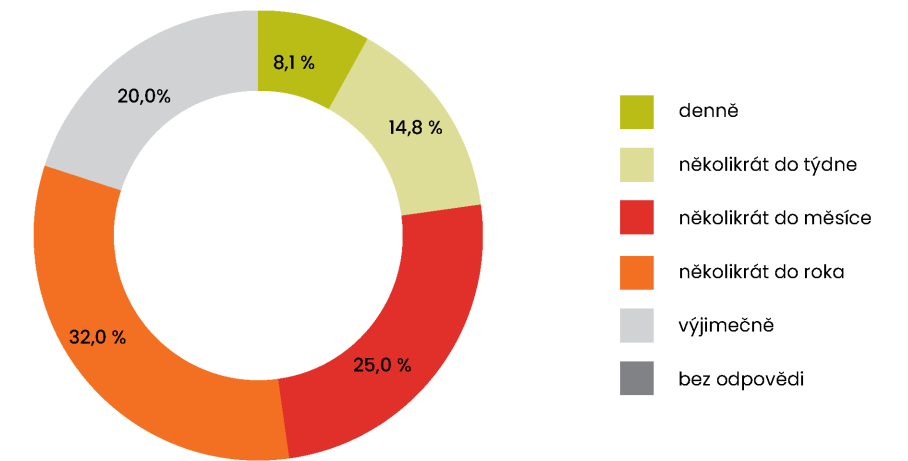
Obyvatelé Prahy tvoří zhruba třetinu dotazovaných. Vyznačují se obecně lepší mírou informovanosti o projektu než mimopražští.

U respondentů jinak nebylo rozlišováno, zda se jedná o cestující čekající na svůj spoj či osoby používající nádraží za jiným účelem (např. nákupy či transfer mezi Žižkovem a centrem města). Cestující čekající v prostorách pod informačními tabulemi či jinde v odbavovací hale byli obecně snáze dostupnější, ale tazatelé byli instruováni, aby se nezaměřovali pouze na ně.

Hlavní nádraží navštěvují

Ve vzorku jsou zhruba stejnou měrou zastoupeny skupiny, jež nádraží využívají více než jednou měsíčně, a skupiny, které nádraží navštěvují zřídka.

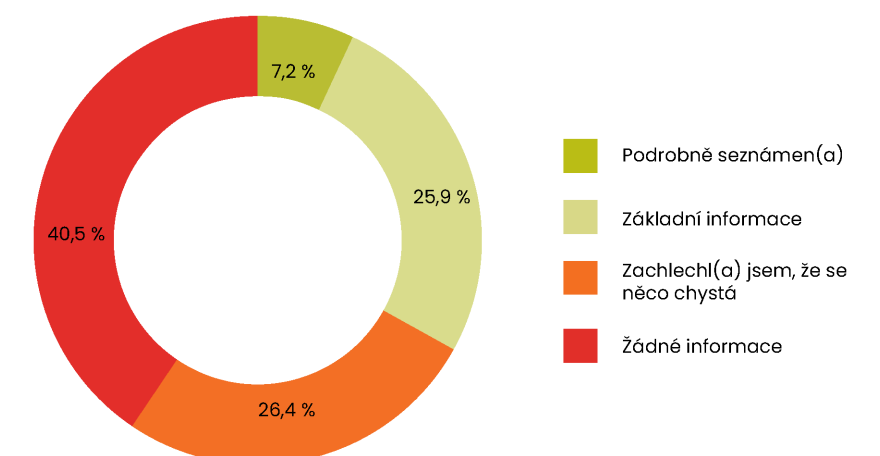

Obeznamení se současnými plány na rekonstrukci

Většina respondentů měla buď žádné či velmi omezené znalosti o projektu a samotný průzkum byl pro ně doposud nejvýznamnějším zdrojem informací. Průzkum tak plnil i významnou informační funkci.

Jejich vnímání návrhu je tak nutno chápat spíše jako okamžitý dojem nabytý z vizuální prezentace a doprovodného komentáře tazatele než o kvalifikovaný a dlouho utvářený postoj.

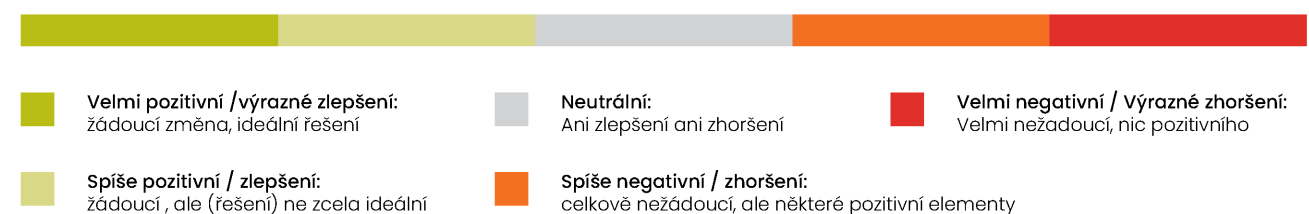
Průzkum přispěl k informovanosti o stávajícím návrhu zejména u té části veřejnosti, která se doposud do diskusí o plánované rekonstrukci nezapojila.

Vnímání návrhu rekonstrukce

Respondentům byly postupně prezentovány obrázky stávající a zamýšlené podoby částí nádraží a jeho okolí. Tyto reprezentovaly největší změny, které projekt Nový Hlavák má přinést. Tazatelé doprovodili obrázky vysvětlením a byli připraveni zodpovědět základní dotazy.

Jak číst škály u návrhů změn?

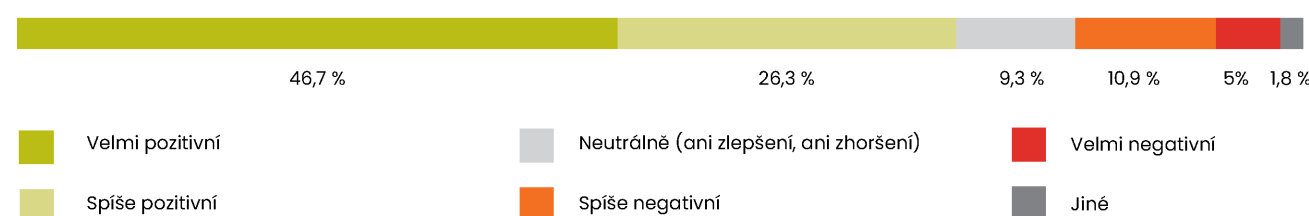
Vnímání dopadu projektu na atraktivitu Prahy

Tato otázka se zaměřovala na celkový estetický efekt rekonstrukce, zejména na výrazný architektonický prvek v podobě nové konstrukce zastřešení odbavovací haly.

Změna je ve vzorku dominantně vnímána jako spíše, nikoli bezvýhradně, pozitivní. Pozitivní vnímání se snižuje s věkem respondentů, ale i v nejstarších kategoriích ještě převládá nad spíše negativním hodnocením.

Ve všech dalších sledovaných kategoriích převládá spíše pozitivní hodnocení. Respondenti s menší předchozí znalostí projektu mají tendenci k pozitivnějšímu hodnocení. Atraktivita projektu je vnímána mírně pozitivněji mimopražskými respondenty než Pražany. Rozdíly mezi pohlavími téměř nehrají roli.

Vnímání dopadu projektu na atraktivitu Prahy? (1026 os.)

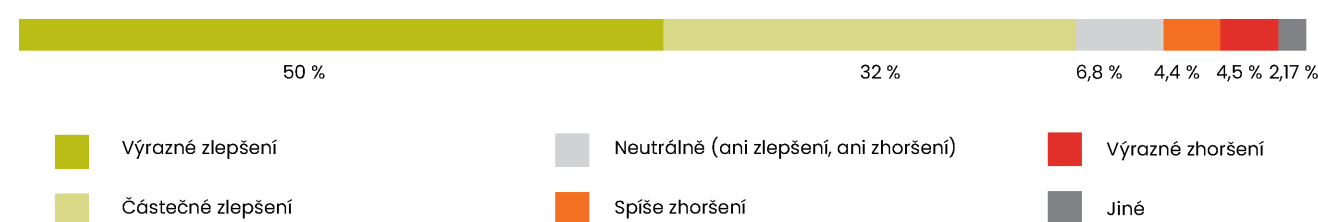

Propojení mezi parkem a Fantovou budovou: návrh oproti stávajícímu stavu

Celkově nové pojetí propojení mezi Fantovou budovou a Vrchlického sady včetně přechodu přes magistrálu získalo poměrně výrazně pozitivní ohlasy. Nejvíce změnu vítá kategorie 26-40 let, více ženy než muži a poměrně výrazně lépe mimopražští oproti Pražanům.

Řešení problému magistrály vzbudilo zejména u pražských respondentů řadu otázek. Jedná se o téma, které mezi Pražany dle všeho velmi silně rezonuje. Přestože magistrála představuje komplexnější problém přesahující projekt Nový Hlavák, v dalších diskusích o projektu by bylo vhodné věnovat mu náležitou pozornost.

Propojení mezi parkem a Fantovou budovou: návrh oproti stávajícímu stavu (1026 os)

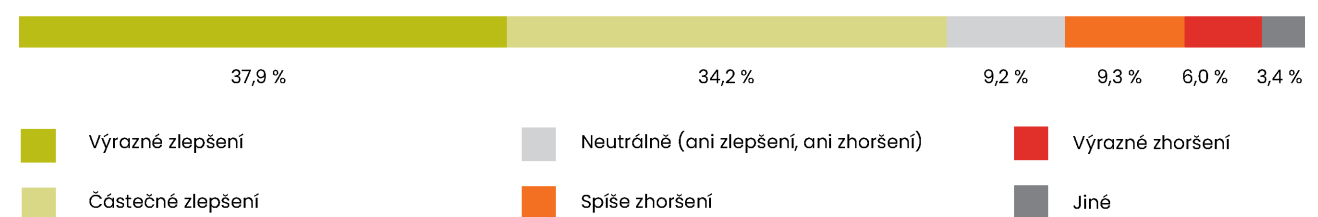

Vnímání přehlednosti návrhu oproti stávajícímu stavu

Hodnocení přehlednosti předmětného návrhu rekonstrukce vyznívá rovněž pozitivně, třebaže poněkud méně bezvýhradně než v případě předchozí otázky.

Výrazné zlepšení znovu spatřují více ženy než muži a mimopražští oproti Pražanům.

Vnímání přehlednosti návrhu haly oproti stávajícímu stavu? (1026 os.)

Dopad zvětšení prostoru pro čekající: Vliv na komfort uživatelů nádraží oproti stávajícímu stavu

Přesvědčivá většina dotázaných očekává od návrhu zvětšení ploch pro čekání výrazné nebo alespoň částečné zlepšení pro uživatelský komfort. Pozitivněji vnímají změnu ženy a mimopražští respondenti.

Dopad zvětšení prostoru pro čekající: Vliv na komfort uživatelů nádraží oproti stávajícímu stavu (1026 os)

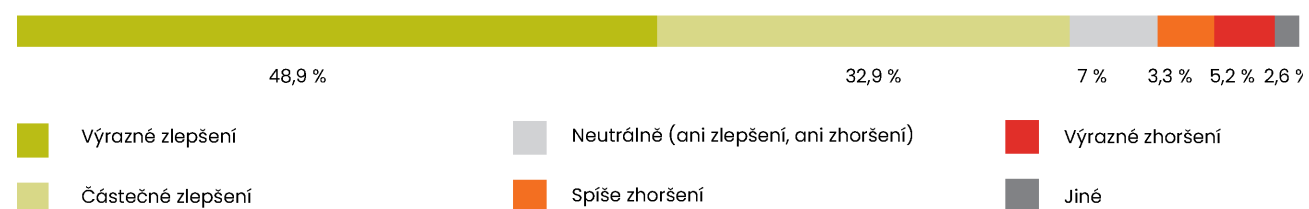

Využití Vrchlického sadů: hodnocení návrhu oproti stávajícímu stavu

Navržené úpravy parku jako výrazné zlepšení vnímá téměř polovina dotázaných.

Největší úspěch zaznamenal u věkových kategorií 26-40 a 41-65 let, u žen a mimopražských návštěvníků.

Využití Vrchlického sadů: hodnocení návrhu oproti stávajícímu stavu (1026 os)

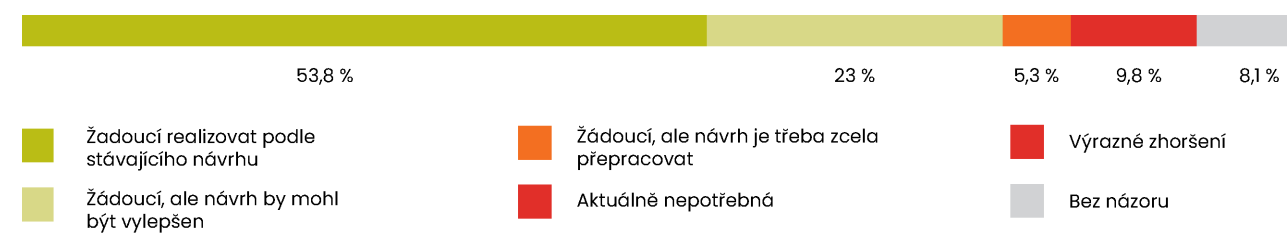
Celkové vnímání rekonstrukce

Po zhodnocení jednotlivých aspektů rekonstrukce na základě primárně vizuálních podkladů následuje shrnující hodnotící otázka, jejíž výsledek naznačuje, že většina dotazovaných by aktuální návrh akceptovala bez dalších změn. Téměř 1/4 dotazovaných si dovede představit dílčí vylepšení a cca 5 % doporučuje celý koncept předělat. Téměř 10 % považuje rekonstrukci za nepotřebnou.

Více kritických připomínek a námětů k vylepšení mají zejména zástupci starších generací, obyvatelé Prahy a ti, kteří mají předchozí hlubší znalosti o projektu.

Tato otázka byla doplněna po pilotáži původního dotazníku. (880 respondentů)

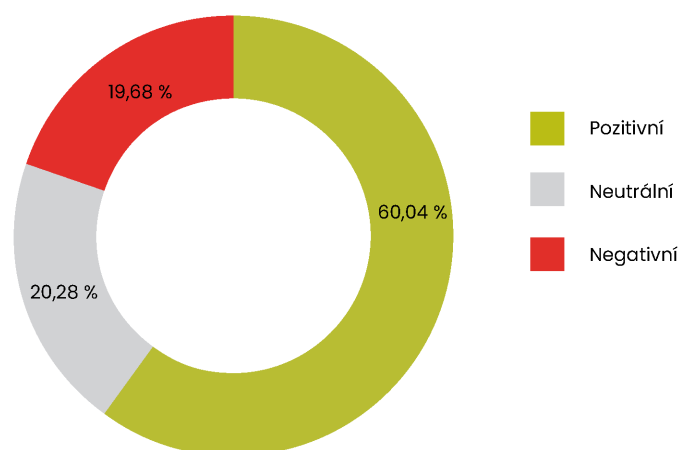
Celkové vnímání rekonstrukce (880 os)

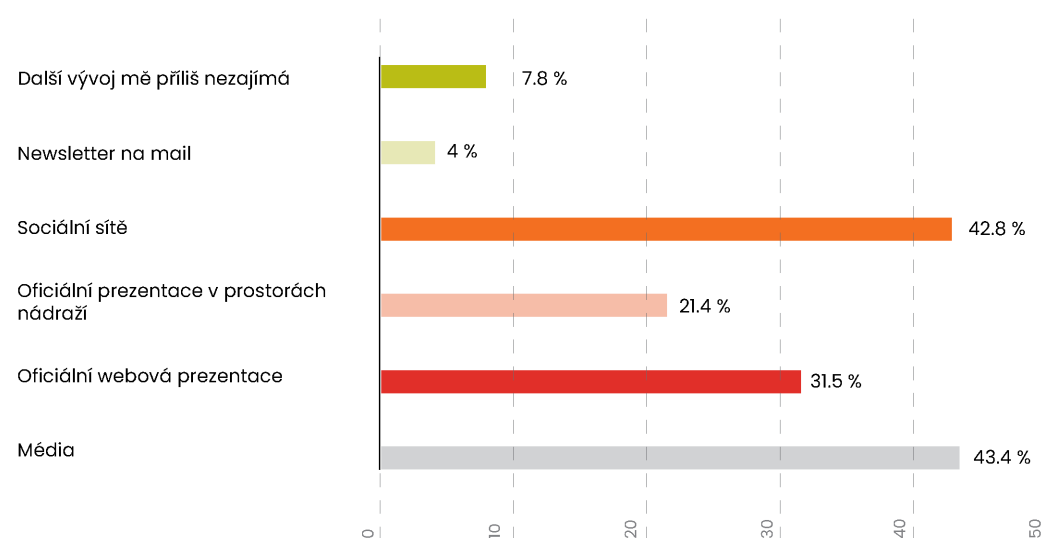
Záměr rekonstrukce jedním slovem

Záměr rekonstrukce jedním slovem: zbarvení výrazu

Kde by respondenti chtěli najít více informací o projektu Nový Hlavák?

Závěry a doporučení

Aktuální návrh jako celek (i jeho stěžejní prvky jednotlivě) většina respondentů hodnotila jako velmi nebo spíše pozitivní posun oproti stávajícímu stavu. Nejlépe hodnocené bylo propojení mezi Fantovou budovou a parkem nebo zvětšení prostoru pro čekající cestující uvnitř odbavovací haly. Méně jednoznačně (ne zcela bezvýhradně), i když stále většinou alespoň spíše pozitivně je přijímán dopad nové konstrukce střechy na atraktivitu Prahy.

Nadpoloviční většina u sledované části vzorku se vyjádřila, že je rekonstrukci žádoucí realizovat dle předloženého návrhu bez potřeby změn.

Do úvahy je však třeba vzít limitace průzkumu, zejména omezený čas, který respondenti měli na to, aby si utvořili úsudek. Zejména u těch, kteří o projektu slyšeli poprvé, je tak nutné na jejich odpovědi nahlížet s tím, že se jedná o první dojmy.

Pojetí dotazování nedávalo prostor pro obšírnější vyjádření názorů. Zkušenost z terénu ovšem ukazuje, že existuje nezanedbatelná skupina respondentů, která by možnost promluvit do dalšího směřování projektu uvítala. Bylo by tak vhodné vytvořit platformu pro konstruktivní diskusi. ať už v podobě fóra na sociálních sítích nebo formou uspořádání fokusní skupiny.

Post scriptum

Realizace průzkumu je součástí dlouhodobější spolupráce Správy železnic a Legiti-Lab Institutu sociologických studií Fakulty sociálních věd UK, která má za cíl posílit rozhodování o veřejném prostoru na základě dat a výsledků výzkumu. Do realizace se zapojují profesionální výzkumníci i studenti, kteří tak mají možnost vyzkoušet si aplikaci výzkumných metod při řešení reálných společenských problémů.

